

Inhoud

Woord vooraf	9
Woord vooraf bij de tweede uitgave	16
Hoofdstuk 1. De oudste nederzetting (van prehistorie tot volle middeleeuwen)	19
§ 1. Prehistorische, Gallo-Romeinse en vroegmiddeleeuwse nederzettingen	19
§ 2. De rol van Gummarus	26
§ 3. De plundering door de Noormannen	34
§ 4. Beheer en groei van het Sint-Gummarusdomein	42
Hoofdstuk 2. Van domeinkern naar stad (twaalfde-dertiende eeuw)	53
§ 1. Lier als vroegstedelijke vrijheid	53
§ 2. Van vroegstedelijke vrijheid naar volwaardige stad	61
§ 3. Ontwikkeling van een stedelijke infrastructuur	67
§ 4. De opkomst van een wolindustrie	73
Hoofdstuk 3. Naar een bloeiende lakennijverheid en een prille bierindustrie (veertiende-begin vijftiende eeuw)	79
§ 1. Een wetgevend kader voor de ontluikende draperie	79
§ 2. Handel in grondstof van hoge kwaliteit	86
§ 3. Een gefaseerd productieproces	89
§ 4. Het late ontstaan van ambachten	96
§ 5. Export van laken in heel Europa en daarbuiten	99
§ 6. De ontluikende biernijverheid	105
Hoofdstuk 4. Demografische, morfologische, institutionele en sociale ontwikkelingen (veertiende-begin vijftiende eeuw)	113
§ 1. Bouwprojecten van openbaar nut voor een groeiende bevolking	113
§ 2. Nieuwe religieuze en caritatieve initiatieven	121
§ 3. Instellingen en rechtsorde als bron van welvaart	127
§ 4. Corporatisme en economische ontwikkeling	132
§ 5. Welvaart voor alle Lierenaars?	134
Hoofdstuk 5. De Lierse economie in conjuncturele en structurele crisis (ca. 1430-1496)	145
§ 1. Aanbodsfactoren als verklaring voor de crisis	145
§ 2. Wijzigingen aan de vraagzijde en de depressie van 1438-1468	151
§ 3. Maatschappelijke polarisatie en publiekrechtelijke erkenning der ambachten	160
§ 4. Van crisis naar catastrofe in de laatste decennia van de eeuw	166
Hoofdstuk 6. In de schaduw van Antwerpens Gouden Eeuw (1496-1566)	181
§ 1. Pogingen tot herstructurering binnen de traditionele lakensector	181
§ 2. Industriële herstructurering buiten de lakensector: borduurwerk en orgelbouw	188
§ 3. Herstructurering via de dienstensector: centrale plaats en ossenmarkt	195
§ 4. Lier als een residentiestad	207

Hoofdstuk 7. Bevolking, levensstandaard en socio-culturele ontwikkeling tot de vooravond van de Opstand	215
§ 1. De Lierse bevolking tijdens de zestiende eeuw	215
§ 2. Het debat over de levensstandaard	220
§ 3. Het dieet van de middeninkomens en van de hogere inkomensgroepen	228
§ 4. De armenzorg door de Heilige Geesttafel	239
§ 5. Enkele liefdadige instituties en hun beheer	245
§ 6. De culturele ontwikkeling	254
Hoofdstuk 8. Een stad in crisis (1566-1609)	263
§ 1. Het voorspel van een dramatische periode	263
§ 2. Twee decennia van beroerde tijd	270
§ 3. Het rampzalige lot van de Lierse bevolking	276
§ 4. Agrarische crisis rond de stad, industriële malaise binnen de muren	289
§ 5. Een moeizaam herstel in het laatste decennium	296
§ 6. Inkomen, levensstandaard en armenzorg	300
Hoofdstuk 9. Relatieve welvaart in de lange Ongelukseeuw (1609-1748)	309
§ 1. Een krachtadig economisch herstel (1609-1648)	309
§ 2. Een nazomer dankzij een industriële herleving	320
§ 3. Een Lierse ongelukseeuw (1648-1748)?	328
§ 4. Licht en donker in een moeilijke tijd	334
§ 5. Levensstandaard, materiële cultuur en het stedelijk netwerk	346
Hoofdstuk 10. De herleving van de Lierse economie (1748-ca. 1790)	351
§ 1. Van Maria Theresia tot de komst der Fransen	351
§ 2. Demografische expansie dankzij rurale immigratie	357
§ 3. Commerciële herleving tijdens een hoogconjunctuur	361
§ 4. Opbloei van oude nijverheden	367
§ 5. Nieuwe initiatieven in manufacturen van wol, linnen en katoen	373
§ 6. Welvaartspeil en materiële cultuur	379
Hoofdstuk 11. Naar een Lierse Industriële Revolutie? (ca. 1790-1835)	387
§ 1. De dramatische jaren van de Franse Revolutie	387
§ 2. Demografie en economie in de maalstroom van de politiek	392
§ 3. De Lierse economie onder Napoleon	396
§ 4. Van geremde groei onder de Hollanders naar crisis in het onafhankelijke België	406
§ 5. Levensstandaard en inkomensverdeling	416
Hoofdstuk 12. Een industrieel ingedommelde provinciestad (1835-1914)	423
§ 1. Rust en stabiliteit als politieke achtergrond	423
§ 2. Een opmerkelijke demografische expansie	426
§ 3. De modernisering van de stedelijke infrastructuur	434
§ 4. Ontwikkelingen in onderwijs, zieken- en armenzorg en cultuur	443
§ 5. Het blijvend belang van de ambachtelijke sector	450
§ 6. De dynamiek van de traditionele dienstensector	464
§ 7. Het vraagstuk van de levensstandaard	470

Epiloog. Welvaart en samenleving te Lier in perspectief	479
§ 1. Krachtlijnen in het proces van economische ontwikkeling	480
§ 2. Bepalende factoren in het proces van economische ontwikkeling	486
Lijst van geciteerde bronnen en studies	495
§ 1. Onuitgegeven bronnen	495
§ 2. Uitgegeven en gedrukte bronnen	498
§ 3. Studies	501
Lijst van tabellen en grafieken	538
Toelichting bij de kaarten	539
Over de auteurs	541
Colofon	543